

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Barbara Maria Gawęcka
Przedmiot:	Historia sztuki
Temat zajęć:	Geniusz barokowej rzeźby – Gian Lorenzo Bernini cz. 2
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Celem kształcenia jest nabycie przez ucznia wiedzy na temat Giana Lorenzo Bernini.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	<p>Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006,</p> <p>Kompetencje kluczowe:</p> <p>1) porozumiewanie się w języku ojczystym;</p> <p>5) umiejętność uczenia się;</p> <p>8) świadomość i ekspresja kulturalna.</p>
Podstawa programowa:	<p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych:</p> <p>b) w rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem,</p> <p>15. rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne;</p> <p>16. rozpoznaje podstawowe motywy ikonograficzne, świętych chrześcijańskich, bogów greckich i alegorie wybranych pojęć na podstawie atrybutów;</p> <p>17. analizuje dzieła pod względem ikonograficznym, z wykorzystaniem słowników symboli;</p> <p>18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady;</p> <p>5. wymienia podstawowe gatunki w dziełach sztuk plastycznych, m.in. portret (w tym autoportret, portret psychologiczny i oficjalny), pejzaż (w tym: weduta, marina, pejzaż ze sztafażem), sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna (w tym batalistyczna), martwa natura, akt;</p> <p>8. wymienia różne funkcje dzieł sztuki, takie jak: sakralna, sepulkralna, estetyczna i dekoracyjna, dydaktyczna, ekspresyjna, użytkowa, reprezentacyjna, kommemoratywna, propagandowa, kompensacyjna, mieszkalna i rezydencjonalna, obronna, magiczna;</p>

	<p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>3. sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;</p> <p>5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiasz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gian Lorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marcelli Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasior, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);</p>
--	--

	<p>8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</p> <p>6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>2. zna najistotniejszych fundatorów, mecenasów i marszandów, na których zlecenie powstawały wybitne dzieła sztuki;</p> <p>3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje;</p> <p>4. łączy dzieło z fundatorem, mecenasem lub marszandem, dla którego powstało.</p>
Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń nauczy się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować cechy twórczości Berniniego jako artysty barokowego; - opisywać mecenat artystyczny artysty; - określać miejsca przechowywania rzeźb Berniniego; - prezentować, na czym polega odejście od figury serpentinata na rzecz wyznaczonych punktów patrzenia; - analizować i interpretować wskazanych rzeźb artysty.
Metody/techniki kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - opis; - mapa myśli; - ćwiczenia.
Formy organizacji pracy:	<ul style="list-style-type: none"> - praca grupowa; - praca zbiorowa; - praca indywidualna ucznia.
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel przedstawia temat lekcji i omawia jego główne cele. 2. Przedstawienie najważniejszych dat związanych z tematem lekcji. 	
Faza realizacyjna:	

1. Nauczyciel omawia postać Gian Lorenzo Bernini jako rzeźbiarza barokowego. Uczniowie zapoznają się z popiersiami:
 - Scipione Borghese,
 - Costanzy Bonarelli,
 - Francesca I d'Este,
 - Popiersie Ludwika XIV.Uczniowie po kliknięciu na niebieskie pulsujące punkty poszerzą wiedzę o charakterystykę przedstawionego popiersia.
2. Nauczyciel omawia barokowy charakter nagrobków Berniniego. Uczniowie zapoznają się z interaktywnymi grafikami, które przedstawiają:
 - nagrobek Giovanniego Battisty Santoniego,
 - nagrobek Urbana VIII Barberini, - grobowiec Aleksandra VII.
3. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy. Każda grupa ma za zadanie przeanalizować grobowiec *Aleksandra VII*. Każda grupa czyta przygotowane opisy, najważniejsze, niepowtarzające się, zapisują na tablicy.
4. Uczniowie zapoznają się z fontannami barokowymi tj. *Fontanna Trytona*, *Fontanna Czterech Rzek*, poprzez skorzystanie z niebieskich, pulsujących ikon.
5. Nauczyciel mówi: Zapoznajcie się z audiobookiem podsumowującym twórczość Berniniego. Na podstawie tych informacji i wybranych dzieł artysty uzasadnij, że Gian Lorenzo jest typowym przedstawicielem baroku.
6. Uczniowie podsumowują i utrwalają wiedzę poprzez rozwiązanie zadania od 1 do 7.

Faza podsumowująca:

1. Omówienie zadania domowego - uczeń powinien rozwiązać ćwiczenia bazując na informacjach, które poznał na zajęciach.

Praca domowa:

1. Wykonanie zadania domowego – uczniowie opisują cechy charakterystyczne jednego z popiersia/ nagrobka/ fontanny poznanej na lekcji.